

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

सुन्दरबना गेजुज पक करोड बढी गेजुज प्राप्त भएपछि निर्माण पहाले दोस्रो गीत सार्वजनिक गरेको हो ।

आजको विचार...

राजनीतिको... (उर्दू पेजमा)

विद्या भट्टराई

गायिका प्रलिन चौहान पछिल्लो समयकी सफल र सर्वाधिक व्यस्त गायिका हुन् । देशका सुगमदेशि कुना-कन्दरासम्म आयोजना हुने मेला-महोत्सवमा उनको उपस्थिति अनिवार्य जस्तै बनेको छ । स्टेशनमा उनको प्रस्तुति हेर्न हजारौंको ढिङ उठिन्छ । सुगम सङ्गीतदेशि लोक पपसम्मका गीतमा स्वर दिइएकी उनका 'घोकेबाजा', 'क । हाविदन्छु', 'गिनरल गटर' जस्ता थुप्रै गीत हिट छन् । कार्यक्रममा भने दर्शकले विशेष गरेर 'घोकेबाजा', 'क । हाविदन्छु' जस्ता विद्योपात्मक गीत बढी सुन्न रुचाउँछन् ।

संक्षिप्त समाचार

हवाई आक्रमणमा कम्तीमा १३ को मृत्यु (रासस/सिन्धुवा)

काभ्रे, चैत २३/इस्लामशहरमा सोमबार बिहान भएको हवाई आक्रमणमा कम्तीमा १३ व्यक्तिको मृत्यु भएको छ र धेरै अन्य घाइते भएका छन् । फर्स समाचार एजेन्सी र नूर न्यूजका अनुसार, आक्रमण स्थानीय समय अनुसार बिहानै एक आवासीय भवनमा परेको थियो । यस घटनाले क्षेत्रीय बासिन्दा र परिवारहरूमा भय र त्रास मच्चाएको छ । आक्रमणको उद्देश्य अहिलेसम्म स्पष्ट छैन । यसमा संलग्न पक्षको जिम्मेवारी सार्वजनिक गरिएको छैन, र इजरायल तथा संयुक्त राज्य अमेरिका ले यसबारे कुनै टिप्पणी गरेको छैनन् । सुरक्षा अधिकारीहरूले घटनास्थलको नियन्त्रण लिएका छन् र घाइतेहरूको उपचारका लागि उद्धार कार्य तीव्र बनाइएको छ । घटनास्थलमा स्थानीय प्रशासन, सुरक्षा बल र स्वास्थ्य टोलीले राहत तथा खोजकार्यलाई प्राथमिकता दिएका छन् । विशेषज्ञहरूले जनाएका अनुसार आवासीय क्षेत्रलाई लक्षित गरेको हवाई आक्रमण अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार र युद्ध कानूनको दृष्टिले संवेदनशील विषय हो । नागरिक जनसङ्ख्यामा प्रत्यक्ष असर पर्ने यस प्रकारको हमला दीर्घकालीन सामाजिक र मनोवैज्ञानिक प्रभावहरू पनि गर्न सक्छ । यो आक्रमण अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्प द्वारा हर्मज जलडमरूम पुनः खोल्न नसके 'नरक खोलन' धम्की दिएका केही घण्टापछि भएको हो । यसले क्षेत्रीय तनाव बढाएको र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा पनि चेताननी सङ्केत दिएको छ ।

स्काउट विद्यार्थी 'साहसिक' गतिविधिमा विपद्को समयमा प्रतिकार्य र राहतमा जुट्न तयारी गर्दै

हावा संवाहवाता

पाल्पा, चैत २३/आजभोलि स्कूल तथा मठमन्दिरमा हरियो ड्रेसमा बालबालिका देखिन्छन् । हरियो ड्रेसमा सजिएका बालबालिका लाइन मिलाउनेदेखि हातमा फाट्ट बोकेर सरसफाइ गरेको देखिन्छ । फट्ट हेर्दा कतिपयले यी बालबालिका को हुन् भन्ने थाहा नहुन सक्छ तर ती बालबालिका हुन् स्काउट विद्यार्थी । सबै विद्यार्थीमा यसो गरिएको पाइँदैन । स्काउट भन्नेवित्तिकै कतिपयले मन्दिरको निम्नभाइमा लाइन मिलाउने भनेर मात्र बुझ्छन् तर स्काउट त्यतिमै मात्र सीमित छैन ।

कोही समस्यामा छन् र असहज स्थिति भैरहेका छन् भने उनीहरूलाई सहयोग गर्न उनीहरू तत्पर हुन्छन् । तिनै विद्यार्थीहरू यति बेला विपद्को समयमा प्रतिकार्य र राहतमा जुट्ने तयारीका लागि साहसिक गतिविधिमा संलग्न हुन थालेका छन् । पाल्पाको रामपुर नगरपालिका भित्रका विद्यार्थीहरूलाई स्काउट साहसिक क्रियाकलापमा सहभागी गराइएको छ । विपद्को समयमा प्रतिकार्य र सहयोगका लागि क्षमताको विकास गर्ने उद्देश्यले स्काउटमा आवद्ध नगर भित्रका विद्यार्थीहरूलाई ३ दिने स्काउट साहसिक क्रियाकलापमा सहभागी बनाइएको हो । आइतबार देखि शुरू भएको सो कार्यक्रममा रामपुर नगरपालिकाभित्रका ११ विद्यालय ३ सय ३० जना

विद्यार्थीहरूको सहभागिता रहेको छ । स्थानीय स्काउट कार्यालय रामपुरको आयोजना र रामपुर नगरपालिकाको आर्थिक सहयोगमा साहसिक क्रियाकलाप भएको हो । विपद्को समयमा समस्याको समाधान र राहतका लागि विद्यार्थीहरूमा गराइएको साहसिक

क्रियाकलापले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने रामपुर नगरपालिकाका नगर प्रमुख रमण बहादुर थापाले बताए । उनले भने "विद्यार्थीहरूको अनुशासन र नेतृत्व क्षमता विकाससँगै सामाजिक भावनाको विकासमा स्काउटको भूमिका महत्वपूर्ण रहन्छ ।" स्काउटको

माध्यमबाट विद्यार्थीहरूलाई नैतिकवान, चरित्रवान र व्यवहारिक बनाउन आवश्यक रहेको उनले उल्लेख गरे । थापाले भने "अनुशासनको विकास, चरित्रवान, नैतिकवान र सफल समाज निर्माण गरि समुन्नत रामपुर निर्माणका लागि स्काउट आवश्यक

छ ।" उनले विपद्को समय वा अन्य हरेक समयमा मानिसलाई सहयोग गर्ने अर्धसैनिक संस्था स्काउट भएको भन्दै सकारात्मक सोच र उच्च आत्मबलका साथ नगरवासीलाई सहयोग गर्न आग्रह समेत गरे ।

-बाँकी वार्ता पेजमा...

ट्याक्टर दुर्घटना हुँदा चालकको मृत्यु

पाल्पा, चैत २३/जिल्लाको रामपुर नगरपालिका-३ गैलुकमा ट्याक्टर दुर्घटना हुँदा चालकको मृत्यु भएको छ । सोमबार बिहान बारी जोत्ने क्रममा ट्याक्टर पल्टिएर दुर्घटना हुँदा चालक रामपुर नरपालिका-४ बाइसेलका ४२ वर्षीय के बहादुर आलेको मृत्यु भएको हो । स्थानीय दुर्ग बहादुर मल्ल

ठकुरीको बारी जोत्दै गरेको लु ३ त ७२५ नम्बरको ट्याक्टर घुमाउने क्रममा अचानक बारीमै फल्टिन जाँदा आलेलाई ट्याक्टरले च्यापेर ज्यान गएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायब उपरीक्षक होम प्रकाश चौधरीले जानकारी दिए । घटनाको विषयमा थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ ।

लुम्बिनी प्रदेश सभा बैठक : संघीय सरकारप्रति सांसदहरूको गुनासो

हावा संवाहवाता

बाक, चैत २३/लुम्बिनी प्रदेश सभाको सातौं अधिवेशनअन्तर्गत छैठौं बैठकमा अधिकांस प्रदेश सांसदहरूले संघीय सरकारप्रति गुनासो गरेका छन् । उनीहरूले समसामयिक राजनीति, सुशासन, विकास र सेवा प्रवाहका विषयमा गुनासो गरेका हुन् ।

उनीहरूले संघीय सरकारले प्रतिशोधपूर्ण व्यवहार देखाएको गुनासो गरेका छन् । प्रदेश सांसदहरूले वर्तमान परिस्थितिलाई ऐतिहासिक मोडको रूपमा चित्रण गर्दै राष्ट्रियता र सार्वभौमसत्तामाथि प्रहार भइरहेको आरोप लगाए । उनीहरूले भदौ २३ र २४ गतेका आन्दोलनलाई सही रूपमा नबुझिए मुलुक पुनः अस्थिरतातर्फ धकेलिने चेतानवीनी दिए । संसद भवनमा आगजनीजस्ता घटना आधुनिक सभ्य समाजका लागि

अस्वीकार्य रहेको उल्लेख गर्दै उनीले यस्ता घटनामा संलग्न व्यक्तिको पहिचान र उद्देश्यबारे गम्भीर प्रश्न उठाए । बैठकमा प्रदेश सभा सदस्य

वीरबहादुर रानाले नयाँ सरकार गठनप्रति बधाई दिँदै चेतान दलहरूले केही नगरेको भन्ने बाध्य गलत भएको बताए । २०४६ सालपछि विकासको

आधार तयार भएको उल्लेख गर्दै उनले संघीयताको मर्मअनुसार काम हुन नसकेको गुनासो गरे ।

-बाँकी वार्ता पेजमा...

पा.वि.पु.स.सं. ०५१/०५२

पा.वि.पु.का.सं. ११/०५१/०५२

सम्पादकीय

विश्व स्वास्थ्य दिवस र यसको सार्थकता

विश्व स्वास्थ्य दिवस हरेक वर्ष अप्रिल ७ मा मनाइने विश्वव्यापी स्वास्थ्य सचेतना दिवस हो । सन् १९४८ मा विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनको स्थापना भएको दिन र विश्वभरका मानिसहरूले सामना गरिरहेका महत्वपूर्ण स्वास्थ्य समस्याहरूको बारेमा चेतना जगाउन यो दिवस मनाइन्छ । सन् १९४८ मा विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनले पहिलो विश्व स्वास्थ्य सम्मेलन आयोजना गरेको थियो । समाले सन् १९५० देखि लागू हुने गरी प्रत्येक वर्षको अप्रिल ७ लाई विश्व स्वास्थ्य दिवसका रूपमा मनाउने निर्णय गरेको थियो । विश्व स्वास्थ्य दिवस यस कारणले विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनको स्थापनाको रूपमा मनाइन्छ, र यो सङ्गठनले हरेक वर्ष विश्वव्यापी स्वास्थ्यको लागि महत्वपूर्ण विषयहरूमा विश्वव्यापी ध्यान आकर्षित गर्ने अवसरको रूपमा प्रयोग गरिन्छ ।

यद्यपि दिवस हरेक वर्ष हरेक पटक मनाउने गरेपनि स्वास्थ्य चुनौति भने भन्नु बढ्दो रहेको छ । वर्तमान समयमा खराब र अस्वस्थकर जीवनशैली र खानपानले शरीरमा विभिन्न रोग देखापार्ने गरेका छन् । स्वस्थ शरीरले मात्रा हामी सुन्दर जीवनको परिकल्पना गर्न सक्छौं । त्यसका लागि व्यक्ति स्वयमले नै स्वास्थ्यलाई कस्तो राख्ने भन्ने कुरा आफैमा निर्भर रहन्छ । स्वास्थ्य शरीरको कल्पना सन्तुलन खानाबिना अधुरो छ । हामीले खाने खानपानले नै हाम्रो शरीर कस्तो हुने निर्धारण गर्छ । अर्कोतर्फ व्यायाम र योगले समग्र स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार गर्दछ । यसले हाम्रो मांसपेशीलाई ठिक राख्छ भने शरीर तन्दुरुस्त र फर्तिलो बनाउँछ । स्वस्थ शरीरका लागि मानसिक स्वास्थ्य पनि स्वस्थ हुन आवश्यक छ । मानसिक स्वास्थ्य स्वस्थ हुन हाम्रो सोच सकारात्मक हुनुपर्छ । त्यसैले स्वास्थ्य शरीरका लागि व्यक्तिको सोच पनि सकारात्मक चाहिन्छ । व्यक्तिको मनमा शान्ति, तनाव, चिन्ता भएमा यसले विभिन्न रोगको सिकार बनाउँछ । सकारात्मक चिन्तनले व्यक्तिको मनमा यस्ता विचलन आउन पाउँदैन । अधिकांस मानिसहरूमा यी कुराहरूको ज्ञान र जानकारी नहुँदा पनि अस्वस्थकर जीवन बाच्नु परेको छ । उनीहरूलाई यस्ता विषयहरूमा सचेतना जगाउन सकियो भने मात्र पनि स्वास्थ्य जीवन जीउन मद्दत पुग्ने मात्र होइन हरेक वर्ष मनाउने विश्व स्वास्थ्य दिवसले समेत सचेतता प्राप्त गर्दछ ।

Opinion @ Social Network

आफू राम्रो गर्नु ।
अरुलाई यलत भन्दा हजुरको मुल्याङ्कन पनि त गर्नु नमान्नेह...
(कमल सारको फेसबुक स्टेटसबाट www.facebook.com/Kamal.Saru)

यो सतसमा सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धारणाहरू रोजेका छौं । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगन गर्न सक्नुहुनेछ ।

नवजन्मचेतना वैदिकको उपस्था तपाईंलाई आइरहेको छ । यो पत्रिका अठ्ठ सतसरी अनि पठनीय बनाइएको छ। तपाईंहरूको अनुभव सुन्नहरोस्को हामीलाई अच्युतले जसरी छ । पाठकहरू तपाईंका सुझावहरू दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुने हामी अनुभूत गर्दछौं ।

नवजन्मचेतना वैदिक
भगवतीटोल तानसेन, पल्लु

प्रहरी कार्यालय	२४०२०१
दुधखुवा ०९१-२४०२०२	सिमानापालक भैरहवा ०९१-२४०२१३
स.प्र.बामनाथ दुधखुवा ०९१-२४०२१४	परिवार नियोजन ०९१-२४०२१५
दुधखुवा रामगढ ०९१-२४०२१६	पानमा किल्ला अस्पताल ०९१-२४०२१७
दुधखुवा ०९१-२४०२१८	सुदामा मेडिकल कलेज प्रयाग ०९१-२४०२१९
अध्यापिका ०९१-२४०२२०	सिन्धु पारसी ०९१-२४०२२१
मुसुमी ०९१-२४०२२२	भैरहवा आँखा अस्पताल ०९१-२४०२२३
पारसी ०९१-२४०२२४	अध्यापिका किल्ला अस्पताल ०९१-२४०२२५
तारिवा ०९१-२४०२२६	तमसाल किल्ला अस्पताल ०९१-२४०२२७
पानमा ०९१-२४०२२८	सिन्धुवा किल्ला अस्पताल ०९१-२४०२२९
दुधखुवा रामगढ ०९१-२४०२३०	सिन्धुवा किल्ला अस्पताल ०९१-२४०२३१
अपराधना कार्यालय	
सुदामासिन्धु अस्पताल ०९१-२४०२३२	दुधखुवा किल्ला अस्पताल ०९१-२४०२३३
सुदामासिन्धु अस्पताल ०९१-२४०२३४	सुदामासिन्धु अस्पताल ०९१-२४०२३५
सुदामासिन्धु अस्पताल ०९१-२४०२३६	

राजनीतिको परिवर्तित भाष्य

विद्या भद्राई

राजनीतिक नेता र कार्यकर्ताहरूको जीवन व्यवहारबाट उन्नत संस्कृति निर्माण गर्न सक्दा राजनीतिप्रतिको आम जनविश्वास कायम रहन्छ।

नेपालको संविधानले समानुपातिक समावेशितालाई राजनीतिक संस्कृतिको रूपमा व्याख्या गरेको छ । असल राजनीति त्यतिबेला मात्र निर्माण हुन्छ जतिबेला राजनीतिक सन्तुलनका आधारमा तयार भएका दस्तावेजहरूमा लिखित मान्यताहरू राजनीतिक जीवन प्रणालीमा व्यावहारिक प्रयोग हुन्छ ।

राजनीति नीति, नेतृत्व, अवसर, पहुँच, दलहरू बीचको प्रतिस्पर्धा र राज्यको संरचनागत सम्बन्धको समुच्च रूप हो । हामीकहाँ लामो समयसम्म राजनीतिलाई बुझ्ने मुख्य भाष्य दलको प्रभाव र दलीय संगठनहरूको निर्माणमा रह्यो । राज्य, सरकार र दलहरू बीचको भिन्नतालाई परिभाषित गर्न नसकेका कारण राजनीतिक प्रणालीले नयाँ पुस्तालाई राज्य प्रणालीमा समावेश गर्न अक्षम भएको महसूस भयो । यसैको फलस्वरूप, राजनीतिको मूलधारमा रहेका पुराना दलहरूमा सीमित नेताहरूको शासकीय प्रणालीबाट शासित हुनुपर्ने अवस्था सिर्जना गयो । संविधान निर्माणपछि शासकीय स्वरूप, संविधानको सर्वोच्चता र नागरिकले प्राप्त गरेको मौलिक हकको कार्यान्वयनका लागि राज्य सक्षम बनुपर्ने अनिवार्य शर्त थियो । यो शर्तलाई राजनीतिक शक्ति सन्तुलन र पारस्परिक भूराजनीतिक सम्बन्धका आधारमा सञ्चालन गर्नुपर्ने जिम्मेवारी राज्यको नेतृत्व तहमा थियो । त्यति मात्र थिएन केन्द्रीकृत शासनव्यवस्था र वंशीय राजनीतिको अन्त्यपछि निर्माण गरिएको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रप्रति अधिकतम अपेक्षा नागरिकमा थियो । राजनीति केवल राज्यका प्रशासन बीचको मात्र सम्बन्ध होइन । लोकतन्त्रमा राजनीतिको मुख्य श्रोत नागरिक हुने गर्दछ । नागरिकको जीवन सञ्चालनमा राज्यले गर्ने सहजीकरणले मात्र राज्य र नागरिक बीचको अन्तरसम्बन्ध कायम गर्दछ । यही अन्तरसम्बन्धका आधारमा राज्य निर्माणको बृहत् स्वरूप निर्माण हुन्छ । लोकतान्त्रिक प्रणाली राज्य व्यवस्थाको एकीकृत रूप हो तर नागरिक कर्तव्यबोधका लागि नागरिक समाज र सामाजिक धारहरूको बीचमा अन्तरसम्बन्ध निर्माण गर्नु पनि राजनीतिको अर्को महत्वपूर्ण पक्ष हो ।

नागरिकको सोचमा परिवर्तन
आम नागरिकको राजनीतिक चेतना अझै परिवर्तन नै राजनीतिको 'पादाडाम सिफ्ट' बन्न पुग्दछ । सिद्धान्त, वाद, विचार र अवधारणा शरीरान्ति हो भने मान्यताबाट सृष्टिकोण हो भन्ने मान्यतामा नागरिक सोच परिवर्तित भएको छ ।

समाजमा घटने विविध घटनालाई हेर्ने दृष्टिकोण र नागरिकहरूको सुझावका सवालमा गरिने निर्णयहरूले राजनीतिक दल र सिंगो राज्य प्रणाली प्रतिको नागरिक विश्वास पैदा गर्न गर्दछ । समाज विज्ञानको फराकिलो ज्ञान, प्रविधिको विकास, सूचनाको पहुँच र सामाजिक सञ्जालले निर्माण गरेको अवधारणाले नागरिकको सोच्ने क्षमतामा भिन्नता मात्र होइन आम रूपमा परिवर्तन आएको छ । क्रान्ति, आन्दोलन, परिवर्तन र छुलाइ जस्ता शब्दहरू हिजो राजनीतिका मुख्य शब्दावली बन्ने गर्दथे भने आज यी सबै शब्दहरू सिफ्ट भएर एउटा शब्दमा रूपान्तरित भएको छ । रूपान्तरण र पुस्तान्तरण लोकतन्त्रको आधारभूत पक्ष हो । यो मान्यता दलहरूभित्र अनुसरण हुनुपर्दछ भन्ने सवाल आम नागरिकको आवाज बनेको थियो । यो सवाल आजको प्रश्न मात्र होइन सबै उमेर

समूहका नागरिकहरूले विगतको राजनीतिसँग आश गर्नुको महत्वपूर्ण पक्ष हो । यो प्रक्रिया दलहरूका संगठन प्रणालीभित्र अनुसरण हुन नसक्दा केवल नारामा सीमित बन्न पुग्यो र यसले आम रूपमा नागरिकमा नैराश्रयता सिर्जना गर्न पुग्यो । राजनीतिले समाजको रूपान्तरण गर्न सक्दछ भन्ने स्थापित सत्यता आम नागरिकमा कायम छ । यो सत्यतालाई राजनीतिक दलहरूको सांगठनिक जीवनमा प्रमाणित गर्न नसक्दा समाजले निर्माण गरेका विविध आयाम र नयाँ चुनौतीको सामना गर्ने सामर्थ्य कमजोर हुँदै गएको महसूस आम नागरिकमा भयो । यही सामाजिक मान्यताका कारण शक्तिप्रमुख धारमा रहेका राजनीतिक हिजोहरूको प्रभाव कमजोर बन्न पुग्यो । लोकतान्त्रिक प्रणालीमा प्रश्न गर्नु नागरिकको हक हो । प्रश्नहरूलाई विधेयको स्वरका रूपमा व्याख्या गर्ने शासकीय सोचका कारण राजनीतिक शक्ति र नागरिकको बीचमा संबन्धहीनता निर्माण गर्ने गर्दछ । राजनीतिलाई एकांकी सोचको आधारमा मात्र बुझ्ने र व्याख्या गर्ने प्रवृत्तिमा आम नागरिकको परिवर्तन कोखेका छन् ।

मुद्राहरूको प्राथमिककरण
हाम्रो राज्यव्यवस्था परिवर्तनमा आन्दोलन नै मुख्य प्रक्रिया बन्ने गरेको छ । हरेक आन्दोलनलाई उपलब्धिपूर्ण बनाउन राजनीतिक दलहरूको भूमिका अग्रणी रहेको छ । आन्दोलनबाट प्राप्त उपलब्धिको संरक्षण सहै समयमा नै आन्दोलनले परिचयन गरेको विषेद र द्वन्द्वको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने भूमिकाबाट भने हिजो जिम्मेवारीमा रहेका प्रमुख दलहरू चुकेका छन् । हरेक राजनीतिक र सामाजिक आन्दोलन निश्चित मुद्दा, संरचनागत प्रवृत्ति र नागरिकको जीवन व्यवहारमा देखिएका समस्याबाट निर्माण हुने गर्दछन् । आन्दोलनबाट सिर्जित परिवर्तन नका एजेन्डाहरूलाई राज्यव्यवस्थाले प्राथमिकताका साथ निश्चित समयसीमाभित्र सम्बोधन गर्न नसक्दा राज्य र समाज बीच थप असन्तुष्टि उत्पन्न हुने गरेको छ । २००९ सालदेखि २०६२/६३ सम्मको आन्दोलनलाई विश्लेषण गर्दा यी आन्दोलनहरू मूल रूपमा राज्यव्यवस्था

परिवर्तनमा केन्द्रित थिए । संविधान निर्माणलाई पछिपार्ने आन्दोलनले प्राथमिकता दियो र आन्दोलनका मर्म र मुद्दाहरूलाई संविधानमार्फत सम्बोधन गर्ने प्रयास भयो । बलिबो र सर्वभौम सरकार मार्फत नागरिकका मौलिक हकको कार्यान्वयन गर्ने म्यान्डेट सरकारले प्राप्त गरे पनि नेतृत्वकर्ता दलहरूभित्र नेतृत्व बीच हुने शक्ति संघर्षका कारण नागरिकका मुद्दाहरूको प्राथमिककरण हुन सकेन । नागरिकको प्राथमिकता र दलहरूको कार्यशैलीमा देखिएको भिन्नताले अन्ततः नागरिकहरू दलीय स्वरूपसँगै आक्रोशित बन्ने स्थिति तयार भयो । भौतिक विकासलाई विकासको मुख्य आयाम मान्दा सामाजिक र मानवीय विकासका सन्तुलनका आधारमा तयार भएका दस्तावेजहरूमा लिखित मान्यताहरू राजनीतिक जीवन पृष्ठाणीमा व्यावहारिक प्रयोग हुन्छ । सुशासन सहितको जनप्रणाली सरकार र राज्यका संयन्त्रहरूको प्रणालीगत परिचयन नै आजको राजनीतिक संस्कृतिको मर्म मर्म हो । बहुलता र विविधता सहितको समाज व्यवस्थालाई नेतृत्व गर्ने र राज्य प्रणालीको परिचयनलाई व्यवहारमा प्रदर्शित गर्नुपर्ने अनिवार्य दायित्व सहितको राजनीतिक संस्कृति आजको अपरिहार्य विषय हो ।

निष्कर्ष : लामो समयसम्म एकै धारबाट अगाडि बढिरहेको राजनीतिमा नयाँ पुस्ताको अर्थपूर्ण संलग्नता हुनु राजनीतिको अन्तर्गत निर्माणमा आएको परिवर्तित रूप हो । राज्यको महत्त्वपूर्ण अंग व्यवस्थापिकाका देखापर्ने अंग संसदमा आकारले राजनीतिभित्रको पुस्तान्तरणको बहसलाई केही सार्थक बनाउन भूमिका खेलेको छ । पुस्तान्तरणसँगै सहकार्य र समन्वयको संस्कृति निर्माण गर्न सक्दा मात्रै राज्य प्रणालीले स्थायित्व प्राप्त गर्न सक्दछ । अत्यावहारिक र उच्चमान हिनै कानूनहरूको खारेजीका साथै तजवीवी अधिकारको प्रयोग गर्ने गरी बनाइएका दफा र उपदफाहरूको संशोधन समयमा गर्न सक्दा मात्र नागरिकवैभै राजनीति र राज्यप्रणालीको निर्माण गर्न सकिन्छ ।

जनप्रतिनिधिहरूले संविधानको मार्गदर्शन र कानूनको परिपालना कति गर्ने गर्दछन् भन्ने आधारमा नागरिकहरूले राजनीतिक दलहरूको मूल्यांकन गर्ने क्रम शुरु भएको छ । राजनीतिक संस्कृतिले राजनीतिक दल, नेता र सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरूको आचरण, व्यवहार र नियतलाई जनसमक्ष प्रस्तुत गर्दछ र यसैका आधारमा नागरिकहरूको राजनीतिप्रतिको दृष्टिकोण र मान्यता निर्माण हुन्छ । राजनीतिक संस्कृतिको विकासका मुख्य श्रोत राजनीतिक दलहरू हुन् भने कर्ताका रूपमा दलका नेता, कार्यकर्ता र जनप्रतिनिधिहरू हुने गर्दछन् । राजनीतिक संस्कृति हरेक राजनीतिक कर्मीहरूको मानसिकता र व्यवहारमा देखिनुपर्दछ, जसले राजनीतिप्रति आम नागरिकको सकारात्मक भ्रूकाव निर्माण गर्न सक्छ । राजनीतिमा कुनै लाञ्छना र आरोप लाग्यो भने तुरुन्तै सत्यतथ्य पुष्टि गरी शंका निवारण गर्ने संस्कारको अभावका कारण राजनीतिलाई अपादर्शी खेल्ने रूपमा बुझ्ने वा व्याख्या गर्ने प्रचलन हावी छ । सोबतान्त्रिक व्यवस्थाको सुदृढीकरणका लागि राजनीतिक संस्कृतिको परिभाषा मात्र पर्याप्त हुँदैन । राजनीतिक नेता र कार्यकर्ताहरूको जीवन व्यवहारबाट उन्नत संस्कृति निर्माण गर्न सक्दा राजनीतिप्रतिको आम जनविश्वास कायम रहन्छ । नेपालको संविधानले समानुपातिक समावेशितालाई राजनीतिक संस्कृतिको रूपमा व्याख्या गरेको छ । हामीले राजनीतिक अभ्यासलाई हेर्नै नभन्नुपर्ने र पराश्रित संस्कृति अवलम्बन भइरहेको देखेका छौं । असल राजनीति त्यतिबेला मात्र निर्माण हुन्छ जतिबेला राजनीतिक सन्तुलनका आधारमा तयार भएका दस्तावेजहरूमा लिखित मान्यताहरू राजनीतिक जीवन पृष्ठाणीमा व्यावहारिक प्रयोग हुन्छ । सुशासन सहितको जनप्रणाली सरकार र राज्यका संयन्त्रहरूको प्रणालीगत परिचयन नै आजको राजनीतिक संस्कृतिको मर्म मर्म हो । बहुलता र विविधता सहितको समाज व्यवस्थालाई नेतृत्व गर्ने र राज्य प्रणालीको परिचयनलाई व्यवहारमा प्रदर्शित गर्नुपर्ने अनिवार्य दायित्व सहितको राजनीतिक संस्कृति आजको अपरिहार्य विषय हो ।

विद्या भद्रा : व्यक्तिगत कार्यहरूलाई यी योजनाबद्ध विचारले पूरा गर्नुमै सफलता हो ।
सुष : आय अर्जनका लागि सैद्धान्तिक फेला पछिनु । सामाजिक व्यापारमा लाभ लिनुहुन्छ ।
विद्युत : दाम र प्रीतिमा कमाउन सकिनुहुन्छ ।
कार्य : सन्तानको प्रेमिल भन्नु हुन्छ ।
सिंह : नकारात्मक प्रभाव बढ्छ ।
कन्या : मातेर उरहासमा परिवर्तित हुन्छ । प्रतिस्पर्धामा सफलता हात लाग्नेछ ।

विद्या भद्रा : दाम र प्रीतिमा कमाउन सकिनुहुन्छ ।
कार्य : सन्तानको प्रेमिल भन्नु हुन्छ ।
सिंह : नकारात्मक प्रभाव बढ्छ ।
कन्या : मातेर उरहासमा परिवर्तित हुन्छ । प्रतिस्पर्धामा सफलता हात लाग्नेछ ।

नवजन्मचेतना वैदिक

विज्ञान/सूचना प्रविधि

कति समयपछि बदल्नुपर्छ वाईफाई राउटर ?

घरमा एकपटक वाईफाई जडान गरेपछि धेरैजसो प्रयोगकर्ताले राउटरलाई बर्षौसम्म वा नबिधिएसम्म चलाइरहने गर्छन् । तर, अन्य विद्युतीय उपकरण जस्तै वाईफाई राउटरको पनि निश्चित 'एक्सपायरी डेट' हुने र पुरानो राउटरका कारण इन्टरनेटको गति मात्र नभई व्यक्तिगत गोपनीयता समेत खतरामा पर्न सक्ने विज्ञहरूले अहिल्याएका छन् । सामान्यतया वाईफाई राउटरको कुनै लिखित म्याद समाप्त हुने भित्ति नभए पनि प्रविधिको विकास र सुरक्षाका दृष्टिकोणले ४ देखि ५ वर्षमा राउटर बदल्नु उपयुक्त हुने मानिन्छ । अमेरिकाको कन्जुम रिपोटर्स जस्ता संस्थाहरूका अनुसार ३ देखि ४ वर्ष पुराना राउटरहरूलाई अपडेट गर्नु जरुरी छ । पुरानो राउटर प्रयोग गरिरहेका प्रयोगकर्ताले इन्टरनेटको सिड कम हुने देखि लिएर सिग्नल नष्टिने जस्ता थुप्रै समस्या भोग्नुपरेन

हुन्छ । पुरानो राउटर चलाउँदा हुने सबैभन्दा ठूलो बेफाइदा भनेको इन्टरनेटको सुस्त गति हो । धेरैजसो पुराना राउटरहरू 'वाईफाई ४' वा 'वाईफाई ५' जस्ता पुराना स्ट्याण्डर्डमा आधारित हुन्छन् । यस्तो अवस्थामा प्रयोगकर्ताले १०० एम्बीपीएसको महँगो प्लान लिए पनि राउटरको क्षमता कम हुँदा ३०-४० एम्बीपीएस मात्र स्पिड प्राप्त हुने गर्दछ । जबकि नयाँ 'वाईफाई ६' प्रविधिको राउटरहरूले उच्च गतिको इन्टरनेट प्रवाह गर्न सक्छन् । गतिको तुलनामा सुरक्षाको विषय अफ गम्भीर छ । धेरै वर्ष पुराना राउटरहरूका लागि उत्पादक कम्पनीले सुटवेयर अपडेट दिन बन्द गरिसकेका हुन्छन् । यस्तोमा सुरक्षा कवच नभएका पुराना राउटरहरू ह्याकरको सजिलो निशाना बन्ने गर्छन्, जसका कारण प्रयोगकर्ताको व्यक्तिगत विवरण, पासवर्ड र बैंक

विवरणहरू चोरी हुने जोखिम उच्च रहन्छ । नयाँ राउटरहरू भने आधुनिक सुरक्षा प्रोटोकल (डब्ल्यूपीई ३) सँग आउने हुनाले तुलनात्मक रूपमा सुरक्षित हुन्छन् । सैगरी, राउटर रीभरका एन्टिना र अन्य पार्टिजहरू समयसँगै तातेर कमजोर हुने हुनाले सिग्नलको रेन्ज घट्दै जान्छ । नयाँ राउटरहरूमा 'बिमफर्मिड' जस्ता आधुनिक प्रविधि हुने भएकाले यसले सिग्नललाई सिधै डिभाइसतर्फ केन्द्रित गरी राम्रो रेन्ज प्रदान गर्छन् । साथै, आजकल घरमा ल्यापटप, स्मार्ट टिभी, एलेक्सा र स्मार्ट बल्ब जस्ता धेरै डिभाइसहरू वाईफाईमा कनेक्ट हुने गर्छन् । पुरानो राउटरले यति धेरै लोड कान्तिन सक्दैन, तर नयाँ राउटरमा हुने 'MU-MIMO' फ्रिभिडिले एकैसाथ धेरै उपकरणहरूलाई सहजै व्यवस्थापन गर्न सक्छ ।

-रातोगाढी उदक

चिनियाँ शीर्ष नेताले देखेका ६ चामत्कारिक क्षेत्र

सन् २०२६ चीनको १५औँ योजना थालनीको वर्ष हो । पञ्चवर्षीय योजनाको चक्रले लामो समयदेखि चीनको आर्थिक तथा औद्योगिक दिशा तय गरेको छ । गत जनवरी ३० को संसद् चोइन्हाहाईको हाइडेन हलमा चीनको शीर्ष नीति निर्माण संस्था अर्थात् चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीको राजनीतिक ब्यूरोको पहिलो सामूहिक अध्ययन सत्र सुरु भयो । अध्ययन सत्रमा चीनको शीर्ष नेतृत्व पतिक उल्लेखनीय रूपमा बृहत आर्थिक सहयता वा पूराजनीतिक विषयमा केन्द्रित थिएन । त्यसको साटो उनीहरू सिधै योजनाको केन्द्रीय अन्वेषणमा केन्द्रित देखिन्थे । जसमा भनिएको छ, 'आधुनीक दिनमा बन्ने उद्योगलाई भविष्यमुखी रूपमा विकास गराउने एवं लागू गराउने' वर्षको पहिलो नीतिगत बैठकले नै स्पष्ट रूपमा आधुनीक दिनका लागि दिशाबोध गराएको छ । निश्चय पनि चीनका हकमा यो अनौठो चर्चाई होइन । चिनियाँ अधिकांशीहरूले पढेर सुनाएको दस्तावेजको अन्तर्मा एउटा स्पष्ट संदेश थियो- अब चीनको आर्थिक गतिविधि सञ्चालनको त्रिकोणमा आधारभूत फेरबदल हुँदछ । घोषणामा परेका वटा वटो यत्रहरू हुन्: क्वाण्टम प्रविधि, बायोम्यानुयान्कारिङ, हाइड्रोजन ऊर्जा तथा न्युक्लियर फ्यूजन, दिमाग र कम्प्युटर जोड्ने 'ब्रेन-कम्प्युटर इन्टरफेस', 'इम्बोडिडिड इन्टेलिजेन्स' तथा 'सिक्स-जी'। धेरै क्षेत्र अब आउने दायकमा चीनको धन र रणनीतिक लाभको क्षेत्र हुनेछन् । आउनुस, ती सबै रणनीतिकारी योजनालाई हेरी ।

लागि हुने व्यापक मागको हिस्सा ठुलो थियो । 'न्युरालि' तथा चिनियाँ अनुसन्धानहरूले गरेको ब्रेकथ्रू लगत्तै बीसीआई प्रयोगशालाबाट चिकित्सा अभ्यासमा पुग्यो । खासगरी पक्षघात भएका विरामीहरूको उपचारमा प्रयोग हुन थाल्यो । चीनको नीतिगत तर्क प्रष्ट छ: पहिला उपचारमा प्रयोग गर्ने । पछि त्यसलाई अन्य उपभोगमा पनि लैजाने । तत्कालै सुरु हुने पहिलो चरण अन्तर्गत पार्किन्सन, छाररो तथा पक्षघातको उपचारमा बीसीआईको प्रयोग सुरु हुँदछ । त्यस क्षेत्रमा अहिलेका सञ्चालनको त्रिकोणमा आधारभूत सहयता बलियो पारिएको छ । चीनको शीर्ष नेताले देखेका अनुसार अहिले बायोम्यानुयान्कारिङ, हाइड्रोजन ऊर्जा तथा न्युक्लियर फ्यूजन, दिमाग र कम्प्युटर जोड्ने 'ब्रेन-कम्प्युटर इन्टरफेस', 'इम्बोडिडिड इन्टेलिजेन्स' तथा 'सिक्स-जी'। धेरै क्षेत्र अब आउने दायकमा चीनको धन र रणनीतिक लाभको क्षेत्र हुनेछन् । आउनुस, ती सबै रणनीतिकारी योजनालाई हेरी ।

१. 'इम्बोडिडिड इन्टेलिजेन्स' बर्षात् शरीरसहितको 'एआर्इ'

सन् २०२५ लाई 'मानवशैलीमा निर्मित रोबोटहरूको पहिलो वर्ष' का रूपमा लिइएको छ । यसर्थि नै हामीले टेल्सा कम्पनीको 'अप्टिमा' तथा चीनको 'उब्टेक' र 'चियुआन' जस्ता रोबोटहरूले उद्योगमा बाकस ओसारपसार गरेको देखेका छौं । बाटोका अवरोधहरू छुलेर नलडी हिंडेर आफ्नो काम गर्छ । परम्परागत रोबोटले निश्चित कामहरू दोहोर्नाउँथे । 'एफ्लेक्सी लाइन' मा उडी प्रकाशका दोहोरिने काम गर्ने त्यस्ता रोबोटहरू परिस्थिति फेरिनसाथ काम गर्न नसक्ने हुन्थे । तर अबको योजनामा तयार हुने 'इम्बोडिडिड इन्टेलिजेन्स' मा दिमाग र सेरिबेलमको संयोजन हुन्छ । त्यस्ता रोबोटले जटिल काम पनि सिक्न र गर्न सक्छन् । अव्यवस्थित संरचनामा पनि आफूलाई अनुकूल बनाउनु सक्छन् । मान्छेको बोलीचाली वा भाषा बुझ्छन् । मसिनो गरी काम गर्न सक्छन् । साथै अतर्पेक्षित परिस्थितिमा पनि आफूलाई अनुकूल तयार गरेर काम गर्न सक्छन् । यो समय रोबोटहरू स्वचालित यन्त्रबाट बुद्धिमान साम्बेदारका रूपमा निर्माणिक प्रविधितकको घडी हुनेछ । नीतिगत दस्तावेजहरूले स्पष्ट रूपमा चीनको 'नयाँ देशधारी प्रणाली' लाई वास्तविक जीवनको परिदृश्यमा प्रयोग र विकास गर्ने उल्लेख गरेको छ । त्यसका लागि जोखिमपूर्ण कामहरू, बृहद नागरिकको हेरचाह तथा मिशिन र सटिक उत्पादनको काम हुने उद्योगलाई थप प्राविधिक परिपक्वतामा आउने दायकमा लागि 'स्मार्टफोन' कै स्तरको अवसर हुनेछ ।

२. 'ब्रेन-कम्प्युटर' इन्टरफेस: उपचारदेखि मान्छेको क्षमता विकाससम्म

सन् २०२५ विश्वभर 'ब्रेन-कम्प्युटर इन्टरफेस' अर्थात् 'बीसीआई' को बजार करिब ३ अर्ब अमेरिकी डलर पुगेको थियो । त्यसमा चीनमा उपचारका

लागि समय लागे पनि हाइड्रोजन ऊर्जाले सङ्क्रमणकालीन समाधानको रूपमा काम गर्नेछ । यो सुरुमा ट्रक तथा दुबानीमा प्रयोग हुनेछ । खासमा जिवाभम इन्चनबाट पार गराउने एउटैमात्र व्यावहारिक बाटो यही बन्ने छ ।

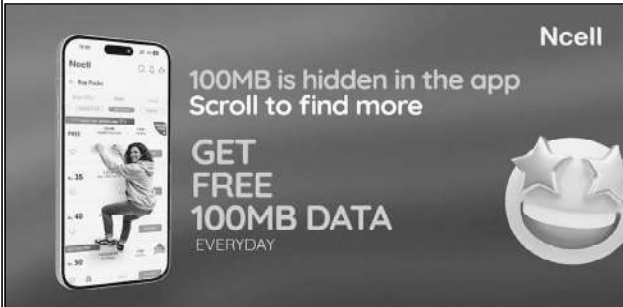
३. क्वाण्टम प्रविधि: परम्परागत कम्प्युटरहरू तथा 'कम्प्युटिङ' प्रविधि भनेको गोले गाडा तानेजस्तै हो

क्वाण्टम प्रविधिले भने भौतिक विज्ञानको नियम विपरित जस्तै लाने 'डाइमोन्सनालिटी' रिडसम्म स्टाइक अर्थात् आयाम नै घटाउने स्तरको भद्रकको प्रतिनिधित्व गर्नेछ । परम्परागत कम्प्युटरले एक-अर्को गर्दै पलैपलौ शैलीमा 'कम्प्युटिङ' काम गर्छ । कुनै भूभ्रमैयको बाटो पता लगाएकै तिरकाले काम गर्छ । तर क्वाण्टम कम्प्युटिङ भने तितात फरक हुन्छ । यसले एक प्रकारले 'ईश्वरीय दृष्टिमा' हेरेर काम गर्छ । एकैसाथ सबै त्रिकोणबाट प्रयास गरेर तत्काल सन्धीक उन्नत समाधान निकाल्छ । परम्परागत कम्प्युटरहरूले हजारी वर्ष लगाउनु सक्ने औषधि पता लगाउने काम सहजै समाधान हुनसक्छ । 'इन्फ्यालिमेन्ट'को सुदुर्घोष गढे विरितीय तथा प्रतिरक्षा क्षेत्रमा क्वाण्टम सञ्चालन शैलीका रूपमा हत्याक गर्नु नसकिने सल्लाहका सुरक्षा प्रणालीमा बनाउनु सम्भव हुनेछ । क्वाण्टम सेन्सिङले कुनै कुरा पता लगाउने क्षमतालाई परमाणुको तहमा पुर्याउँछ । त्यसो हुँदा अभिनवको सतहभूमिको शोशासन तथा समुद्रको गहिराइका पनाडुबन्धहरू सहजै उन्माउन सकिनेछ । जारी १५औँ योजनामा चीनको ध्यान क्वाण्टम प्रविधिलाई प्रयोगशालामा प्रदर्शनको विषयमा सीमित नरखी दैनिक जीवनमा विविध क्षेत्रमा उपयोग गर्न सक्ने स्तरमा पुर्याउने भनिएको छ । अबको समयमा जसले क्वाण्टम प्रविधिमा नियन्त्रण गर्छ, अउने युगको क्वाण्टम आणविक क्षतिार तथा सूचना सुरक्षा प्रणालीमा प्रभुत्व पनि उस्तैको हुनेछ ।

४. 'बायोम्यानुयान्कारिङ' बर्षात् सुटिको चीन क्रान्ति

६ वटा क्षेत्रमध्ये सम्भवतः यो सबैभन्दा कम आकलन गरिएको क्षेत्र हुन सक्छ । परम्परागत सामग्रीहरू नाइलन तथा प्लास्टिक तयार गर्नका लागि खनिज तेल उखनन गर्नुपर्ने हुन्छ । यी पदार्थहरू अत्यधिक ऊर्जा खपत हुने तथा प्रदूषण सिर्जना गर्ने हुन्छन् । केही चिनियाँ कम्पनीहरू यसअर्थि नै अन्नबाली भन्नेको 'फर्मिस्टेन्स'बाट पेट्रोलियमबाट बन्ने हाराहारीकै स्तरको नाइलन बनाउन थालिसकेका छन् । त्यसको लागत पनि ज्यादै न्यून छ । यसमा केवल आर्थिक नाफा-घाटाको कुरा छैन । ऊर्जा सुरक्षाको समीकरण पनि जोडिन सक्छ । यदि बायो म्यानुयान्कारिङले २० प्रतिशतमाथि जिवाभम इन्चनमा आधारित कच्चा पदार्थ विस्थापन गरेको अवस्थामा अर्थात्तिले तेलमा चीनको निर्भरता नाटकीय रूपमा कम हुनेछ । रणियु सत्रमा हेर्दा बायो म्यानुयान्कारिङ तथा सञ्चालन गर्न सकिने 'कन्ट्रोल्ड युजन डेमोन्स्ट्रेशन रिपारट' हुनेछ । पिडमा जडान गरेरै बेच्ने प्रणालीका

एनसेलले दैनिक १०० एमबी निःशुल्क डेटा दिदैँ

एनसेलले ग्राहकका लागि एनसेल एपमाफर्त दैनिक १०० एमबी निःशुल्क डेटा पाइने अफर सञ्चालनमा ल्याएको छ । यसका साथै ग्राहकले हरेका हप्ता आकर्षक डेटा भोल्युम पुरस्कार स्वरूप जित्न सक्छन् । ग्राहक अनुभव अतिवृद्धि र डिजिटल प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्ने आफो प्रतिबद्धता बमोजिम कम्पनीले यो अफर सञ्चालनमा ल्याएको हो । यस अफरअन्तर्गत सबै एनसेल ग्राहकहरूले हरेक दिन एनसेल एपको बाई प्याक भन्नुमा गई १०० एमबी निःशुल्क डेटा सक्रिय गर्न सक्छन् । यसले ग्राहकलाई एपका विभिन्न सुविधाहरू प्रयोग गर्दै सधैं कनेक्ट रहन मद्दत गर्दछ । यो अफरको उद्देश्य ग्राहकलाई आधारभूत ग्राहक सेवा भन्दा बाहिर गएर डिजिटल जीवनशैली अपनाउन प्रेरित गर्नु हो । एनसेल एप डिजिटल माध्यमबाट सजिलै विभिन्न ग्राहक सेवाहरू लिन सकिने एक प्लेटफर्म हो जसले रिचार्ज सेवा,

डेटा तथा भ्याइस प्याक खरिद, अन्य विभिन्न सेवालगायत नेमहरू एकै ठाउँमा उपलब्ध गराउँछ । सहज र छिटो पृष्ठमाफर्त ग्राहकहरूले यस एपबाट सहज रूपमा ग्राहक सेवाहरू लिन सक्छन् । ग्राहक संलग्नता थप बढाउन एनसेलले 'प्ले एन्ड वीन' अफर पनि ल्याएको छ, जसअन्तर्गत ग्राहकहरूले साप्ताहिक रूपमा एपमा आधारित गतिविधिहरूमा सहभागिता जनाएर ५० जीबीसम्म डेटा जित्न सक्छन् । प्रयोगकर्ताहरूले दैनिक रूपमा एपमा गई स्वीन द ट्वील, म्याथ च्यालेन्ज, एनसेल रनर, स्काच एन्ड वीन जस्ता नेमहरूमा संलग्न गर्दा आफ्नो अङ्कहरू सङ्कलन गर्न सक्छन् । हप्ताभरि सङ्कलन भएको अङ्कका आधारमा ग्राहकहरूको स्थान निर्धारण गरिन्छ र सोही अनुसार उनीहरूले आकर्षक डेटा पुरस्कारका रूपमा जित्नेछन् । प्रत्येक हप्ता कुल ३,५१० जना ग्राहकले डेटा पुरस्कारका रूपमा

प्राप्त गर्नेछन्, जसमा शीर्ष १० जनाले ५० जीबी डेटा प्राप्त गर्नेछन् । उत्कृष्ट १ देखि १० जना ग्राहकहरूले जनरी ५० जीबी डेटा प्राप्त गर्नेछन् भने ११ देखि ६० स्थानसम्मका ग्राहकहरूले १० जीबी, ६१ देखि ९० स्थानसम्मका ग्राहकहरूले ५ जीबी, ९१ देखि १५० स्थानसम्मका ग्राहकहरूले १ जीबी, १५१ देखि ९१० स्थानसम्मका ग्राहकहरूले जनरी १०० एमबी डेटा पुरस्कार प्राप्त गर्नेछन् । यो निःशुल्क डेटा अफर एनसेलको डिजिटल समावेशीकरण तथा ग्राहक संलग्नता अभिवृद्धि गर्ने योजना अन्तर्गत सञ्चालनमा ल्याइएको हो । दैनिक निःशुल्क डेटा र विभिन्न क्रियाकलापमाफर्त ग्राहक अनुभव अतिवृद्धि गर्दै एनसेलले डिजिटल पहुँचलाई अगि आकर्षक, सहभागीभासक र सबैका लागि सहज बनाउने लक्ष्य राखेको छ ।

-आशा कुरा उदक

आज विश्व स्वास्थ्य दिवस मनाइँदै

विश्व स्वास्थ्य दिवस

पाल्पा, चैत २३/आज विश्व स्वास्थ्य दिवस, नेपालमा पनि विभिन्न जनचेतनामूलक कार्यक्रम गरी मनाइँदैछ। विश्व स्वास्थ्य संगठनको स्थापना दिवसको अवसरमा हरेक वर्ष अप्रिल ७ का दिन यो दिवस मनाउने गरिन्छ।

स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्न, विश्वलाई सुरक्षित राख्न र जोखिममा परेकाहरूलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरी सबैका लागि गुणस्तरीय र पहुँच योग्य स्वास्थ्य सेवाका विषयमा ध्यानकर्षण गर्ने मुख्य उद्देश्यसहित यो दिवस मनाउने गरिन्छ। पछिल्लो समय अधिकांस मानिसहरू डिप्रेसनको शिकार

हुने गरेका छन्। डिप्रेसनको रोगीको संख्या घटानउन नेपालमा गरिबी र बेरोजगारी समस्या समाधान गर्नुपर्ने चिकित्सकहरूको भनाइ छ। स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच पुऱ्याउनुपर्ने अवश्यकतामा जोड दिँदै नेपालमा हरेक वर्ष विश्व स्वास्थ्य दिवस मनाउने गरिन्छ। विश्व स्वास्थ्य संगठनले सन् १९४८ मा दिएको स्वास्थ्यको परिभाषामा कुनै पनि व्यक्ति स्वस्थ हुनका लागि शारीरिक, मानसिक र सामाजिक रूपले पूर्ण रूपमा तन्दुरुस्त हुनु हो भनेको छ। यो परिभाषा अहिलेको अत्याधुनिक समयसम्म आधारिक

परिभाषाको रूपमा स्थापित भएको छ। यस परिभाषामा नैकै कमी-कमजोरी रहेको कुरा त्यतिबेले रेनि दुब्रोस भन्ने विश्दानले व्यक्त गरेका थिए र तत्पश्चात् पनि धेरै अत्याधुनिक र सर्वमान्य परिभाषा आएका छन् तैपनि विश्व स्वास्थ्य संगठनले हालसम्म पनि यो परम्परागत परिभाषालाई परिमार्जन गरेको छैन। विश्व स्वास्थ्य संगठन विश्वभर स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति-निर्माता र अनुगमन गर्ने प्रमुख संस्था हो तापनि यसले आफ्नो संकुचित स्वास्थ्यको अवधारणालाई सच्याउन तयार भएको देखिँदैन।

स्काउट विद्यार्थी 'साहसिक'...

...स्काउटले नैतिकसँगै व्यवहारिक ज्ञान प्रदान गर्ने भन्ने यसको माध्यमबाट समृद्ध राम्रुर निर्माणका लागि सकारात्मक सौचका साथ लामु पर्नामा नगर प्रमुख थापाले जोड दिए। उपप्रमुख बालकुमारी थापाले विद्यार्थीहरूको व्यक्तित्वसँगै नेतृत्व क्षमता विकासका लागि सबै विद्यालयमा स्काउट सञ्चालन गर्ने बताइन्। उनले नगरपालिका भित्रका सबै विद्यालयमा स्काउट सञ्चालन र व्यवस्थापनका लागि थप कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गरिन्। साथै उनले ३ दिने तालिममा सहभागी विद्यार्थीहरूलाई साहसका साथ सुरक्षित

तरिकाले साहसिक क्रियाकलापमा सहभागी हुन आग्रह गरिन। कार्यक्रममा स्काउटका राष्ट्रिय प्रशासक सत्यनारायण शाहीले तालिमका क्रममा सिकाइने १० वटा गतिविधि विद्यार्थीहरूले राम्रोसँग सिकेमा विपद्को समयमा राहत तथा उद्धार कार्यमा सहयोग पुग्ने र सम्भावित खलत कम गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्ने बताए। ३ दिन सम्म चल्ने साहसिक क्रियाकलाप आज सकिँदै छ। समापनका दिन स्काउटको प्रमुख फायर हुने स्थानीय स्काउट रामपुरका सदस्य सचिव विकल काफ्लेले जानकारी दिए। साहसिक

क्रियाकलापमा ओमेगा जम्प, मही ब्रिज, कमाण्डो ब्रिज, नेट क्रसिड, भर्तिकल क्लाइम्बिङ, रक क्लाइम्बिङ, योन्ग्लिड डाउन, सुपरम्यान जम्प, टायर क्रसिड, र रोप क्रसिडका साहसिक क्रियाकलाप हुने छ। साहसिक क्रियाकलापको सहचिकरण स्काउटका राष्ट्रिय प्रशासक सत्यनारायण शाही र रोजीना शाही सहित १६ जनाको टोलीले गरिरहेका छन्। स्थानीय स्काउट रामपुरका प्रमुख आयुक्त सागर श्रेष्ठको अध्यक्षता, स्काउट सदस्य नरस्वती श्रेष्ठको स्वागतबाट अर्का सदस्य कुपराज ढकालको सञ्चालनमा उद्घाटन कार्यक्रम भएको थियो।

लुम्बिनी प्रदेश सभा बैठक...

...प्रदेशलाई बलियो बनाउन स्वाभिमानमा आधारित शासन आवश्यक रहेको उनको भनाइ थियो। प्रदेश सभा सदस्य भोजप्रसाद श्रेष्ठले संविधान कार्यान्वयन, सुशासन र जनअपेक्षा पूरा गर्न प्राथमिकतामा पर्नुपर्ने बताए। दुई तिहाइ जनादेश प्राप्त सरकारले जनताको विश्वास जोगाउन ठोस काम गर्नुपर्ने उनको भनाइ थियो। कृषिमा मूल, बीजविजन र राहत प्याकेज नआएकोभन्नि प्रश्न उठाउँदै उनले सरकारलाई स्पष्ट जवाफ दिन आग्रह गरे। प्रदेश सभा सदस्य अश्विक काफ्लेले महिलामाथि हुने हिंसा अन्त्य हुन नसकेको भन्दै चिन्ता व्यक्त

गरे। अर्का प्रदेश सभा सदस्य चन्द्रकेश गुप्ताले बलात्कारका घटनामा वृद्धि भएको भन्दै कडा कानुनी व्यवस्था आवश्यक रहेको धारणा राखे। प्रदेश सभा सदस्य मिनाकुमारी श्रेष्ठले वार्षिक योजना कार्यान्वयनमा ढिलाइ हुँदा बजेट फ्रिज हुने अवस्था आएको बताए। प्रदेश सभा सदस्य राजकुमार चौधरीले लाल आयोगको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्न माग गरे भने अर्का प्रदेश सभा सदस्य तारा थापाले कास्कीले आयोगको निष्पत्तामाथि प्रश्न उठाए। यसै प्रश्नमा सभा सदस्य भूवनेश्वर चौधरीले सबै पक्षले इमानदारीपूर्वक जिम्मेवारी निर्वाह गर्नुपर्नेमा जोड दिए। प्रदेश

सभा सदस्य भगवती अधिकारीले नयाँ राजनीतिक परिवेशमा जनताको जीवनस्तर सुधार हुन नसकेको भन्दै चिन्ता व्यक्त गरिन्। विज्ञापन नीतिले निजी सञ्चार माध्यमलाई असर पार्न सक्ने जोखिम औल्याउँदै उनले लोकतन्त्र कमजोर बन्न सक्ने चेतावनी दिइन्। बैठकमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिँदै भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्री भूमिश्वर ढकालले अधिकांश योजना कार्यान्वयनमा रहेको र छिट्टै सम्पन्न हुने विश्वास व्यक्त गरे। प्रदेशसभाको अर्को बैठक मंगलबार आज दिउँसो १ बजे बस्ने जानकारी गराइएको छ।

खेलकुद समाचार

आईपीएल क्रिकेटमा बैंगलुरुले लगातार दोस्रो जित

काठमाडौं, चैत २३/इन्डियन प्रिमियर लिग (आईपीएल) क्रिकेटमा रोयल च्यालेन्जर्स बैंगलुरुले चेन्नई सुपर किंग्सलाई ४३ रनले पराजित गरेको छ। एम चिन्नास्वामी रंगशालामा गएराति सम्पन्न खेलमा बैंगलुरुले दिएको २ सय ५१ रनको लक्ष्य पछ्याएको चेन्नई १९ ओभर ४ बलमा २ सय ७ रन बनाउँदै अलआउट भयो। बैंगलुरुका भूवनेश्वर कुमारले ३ विकेट लिए। ज्याकोब डफ्री, अभिनन्दन सिंह, कुमाल पाण्डेवाले समान दुई विकेट तथा सुयाश शर्माले एक विकेट लिए। चेन्नईका लागि सरफराज खानले सर्वाधिक ५० रन बनाए। टस हारेर ब्याटिङमा आएको बैंगलुरुले निर्धारित २० ओभरमा तीन विकेट गुमाएर चेन्नईविरुद्ध २ सय ५० रन बनाएको थियो। जितसँगै बैंगलुरुले प्रतियोगितामा चारै अंक जोड्दै शीर्ष स्थान कायम गरेको छ। अहिलेसम्म तीन खेल खेलेको चेन्नई तीनै खेलमा पराजित हुँदै अंकविहीन छ। यस्तै आइतबार भएको खेलमा लखनउले विजयी सुवात गरेको छ। श्रृंगभक्तको अर्धशतकसँगै लखनउ सुपर जायन्ट्सले सनराइजर्स हैदराबादलाई ५ विकेटले हरायो। यस सिजनको लखनउको यो पहिलो जित हो। जितबाट पहिलो दुई अंक जोड्ने लखनउ अंक तालिकाको ७ औँ स्थानमा छ। राजीव गांधी अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट रंगशालामा हैदराबादले दिएको १ सय ५७ रनको लक्ष्य लखनउले १९ ओभर ४ बलमा पाँच विकेट गुमाएर पूरा गरेको हो।

अर्थ/कॉर्पोरेट समाचार

अब शुक्रवार पनि सेयर बजार खुल्ने

पाल्पा, चैत २३/अब शुक्रवार पनि सेयर बजार खुल्ने भएको छ। आइतबार बसेको नेप्से सञ्चालक समितिको बैठकले सोमबारदेखि शुक्रवारसम्म सेयर कारोबार हुने निर्णय गरेको हो। सरकारले शनिबार र आइतबार सार्वजनिक बिदा दिने निर्णय गरेपछि नेप्सेले पनि सोहीअनुसार शुक्रवार सेयर कारोबार खोल्ने निर्णय गरेको हो। यो निर्णय यही सातदेखि लागू हुनेछ। अब आइतबार भने सेयर बजार बन्द रहनेछ। यसअघि आइतबारदेखि शिबीबारसम्म सेयर कारोबार हुँदै आएको थियो।

सोमबार नेप्से बन्दो
सोमबार नेप्से परिसूचक ८३ दशमलव ३३ अंकले बढेको छ। नेप्से बढेदही २ हजार ७ सय ६० दशमलव ०२ विन्दुमा उक्लिएको छ। अधिल्लो दिन आइतबार नेप्से परिसूचक १ सय ४ दमलव ५० अंकले घटेर २ हजार ६ सय ७६ दशमलव ६८ विन्दुमा फरेको थियो। सो दिन १२ अर्ब ३८ करोड डेभलपमेन्टले ४८ करोड,अपी पावरले ३१ करोड र रिडी पावरले ३० करोड मूल्य बराबरको सेयर कारोबार गरे। कारोबारमा आएकासमेत २६४ वटा स्टक्सको मूल्य बढ्दा ३ वटाको पनि कारोबार रकममा भने आइतबारको

तुलनामा कमी आएको छ। ३४५ सेयर बजार खुल्ने भएको छ। ५५ हजार ८५४ किता सेयर १० अर्ब ९२ करोड ८५ लाख ६ हजार ८६३ रूपैयाँमा खरिदविक्री भयो। ८ वटा कम्पनीको सेयर सकारात्मक सर्किट लेभलमा कारोबार भयो। अपर लघुवित्त वित्तीय संस्था,भुजुङ हाइड्रोपावर,रिडी पावर,नेसनल हाइड्रोपावर,सु.प. खुडी हाइड्रो पावर,रिड.ज. लाइन नान्डी,सूर्यमुखी हाइड्रो इलेक्ट्रिक र होटल फरेस्टको सेयर सकारात्मक सर्किट लेभलमा कारोबार भयो। कारोबार हुँदै आएकोमा रिनायन्स सिनिङ मिल्ल शीर्ष स्थानमा रह्यो। सो कम्पनीको १ अर्ब १४ करोड ५८ लाख ५८ हजार १५४ रूपैयाँमा खरिदविक्री भए। हिमालय रिड्युसिन्सले ५४ करोडको कारोबार गर्दा एनआरएन इन्फ्रास्ट्रक्चर एण्ड डेभलपमेन्टले ४८ करोड,अपी पावरले ३१ करोड र रिडी पावरले ३० करोड मूल्य बराबरको सेयर कारोबार गरे। कारोबारमा आएकासमेत २६४ वटा स्टक्सको मूल्य बढ्दा ३ वटाको पनि कारोबार रकममा भने आइतबारको

निक्षेप उपर हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

सूचना प्रकाशित मिति : २०८२/१२/२४
श्री दल बहादुर विश्वकर्माकी बुहारी, श्री विर बहादुर विश्वकर्माकी पत्नी, पाल्पा जिल्ला तानसेन न.पा. वडा नं. ५, बस्ने ना.प.वडा नं. ३९-०१-८१-०४१४१, (पाल्पा) भाएकी श्रीमती नरमता विश्वकर्माको नाममा यस विकास बैंकको तानसेन, पाटणा शाखा कार्यालयमा बचत खाता नं. ००६०१९०००४०२२९०००००१ रहेकोमा निजको मिति २०८२/०१/१६ मा मृत्यु भएको र निज मृतक नरमता विश्वकर्माको नाममा यस विकास बैंकमा रहेको माथि उल्लिखित खाताको रकम भूतानीको माग गर्दै बाम्जुड जिल्ला, बोवाङ गा.वि.स. वडा नं. ८ को परिवर्तित गण्डकी प्रदेश, बागमूड जिल्ला दोरपाटन न.पा. वडा नं. ९ स्थानीय ठेगाना भई हाल पाल्पा जिल्ला तानसेन न.पा. वडा नं. ५ बस्ने मृतक नरमता विश्वकर्माकी छोरी नाता पर्ने छलमता कामीले मृतकको मृत्युपत्र प्रमाण-पत्र (वर्तानं. २०१९०११६०४२३२-२) र अन्य आवश्यक कागजात सहित यस विकास बैंकमा निवेदन पेश गर्नु भएकोले उक्त रकममा अन्य कसैको हकदावी लाग्ने भए सुचना प्रकाश भएको मितिले ३५ दिनभित्र यस विकास बैंकमा आवश्यक सन्तु प्रमाणका कागजात सहित निवेदन दिनुहुन अनुरोध छ। अन्यथा तोकिएको समयभित्र निवेदन पेश नभएमा प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा १११ बमोजिम निज निवेदक श्रीमती छलमता कामीलाई उल्लिखित व्यक्तिको खाताको रकम भूतानी भैजाने व्यवहारको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

गरिमा विकास बैंक लिमिटेड
Garima Bikas Bank Limited
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट 'ब' श्रेणीको इजाजतपत्र प्राप्त संस्था

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस्।

जंघेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट
शितलपाटी .कम
www.shitalpati.com डिजिटल पत्रिका